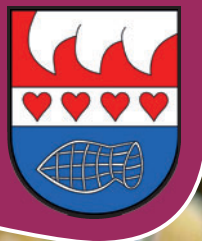

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

Uhelný důl Vrbice - foto - Richard Pokorný

Vrbický důl r. 1901

SLOVO STAROSTKY

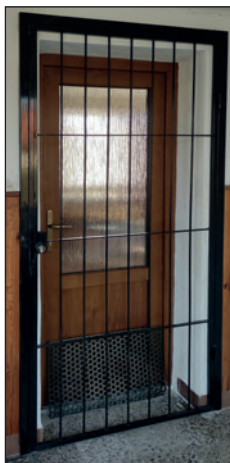
VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

v září 23. a 24. září 2022 proběhly volby do zastupitelstev obcí, a tím začíná nové čtyřleté volební období. Tímto bych chtěla poděkovat všem za velkou účast v komunálních volbách. Děkuji těm, kteří při ustavujícím zasedání dne 20. 10. 2022 v OÚ Borovnici pomohli svým hlasem obhájit post starostky obce.

Děkuji za důvěru nejen jménem svým, ale i jménem nové zvolených členů zastupitelstva obce Borovnice.

Budeme pokračovat v započatých a plánovaných projektech na zvelebování naší obce.

V letošním roce máme rozjetý **projekt na nový sběrný dvůr v Borovnici**. Budeme se snažit rozjet další dotace, ale v této nejisté době uvidíme, jak vše dopadne. Za minulé volební období se toho povedlo docela dost, za což bych chtěla poděkovat zastupitelům a občanům, kteří se o to přičinili.

V červenci byl vybudován nový přístřešek autobusové zastávky v Rájci

Výměny vchodových dveří v obecní budově v Rájci a Přestavlkách

Blíží se konec roku a to znamená, že **Vánoce už jsou za dveřmi**. Čeká nás rozsvěcení vánočního stroměčku ve všech třech místních částech. Na tyto svátky se nejvíce těší děti a dospělí zavzpomínají jaké to bylo, když oni tyto svátky prožívali.

Letos **první adventní neděle vychází na 27. 11. 2022**. Ráda bych Vás chtěla pozvat na příjemně strávený podvečer s přáteli **u rozsvícení vánočního stroměčku v Borovnici, Přestavlkách či v Rájci**. Těšit se můžete na malé pohoštění a také něco dobrého na zahřátí.

Podzimní čas prožívejte v poklidu a zpříjemnit si dlouhé zimní večery můžete knihou, časopisem, hrou s dětmi atd.

Všem přeji krásné podzimní dny.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

UZAVÍRÁNÍ CYKLOTRASY OKRUHU BRODEC

I v letošním roce, a to 1. 10. 2022 od 13:00 hodin, proběhlo uzavírání cyklistické sezóny.

Od rána bylo krásné počasí, ale k večeru se zatáhlo a začalo jemně pršet. Na některých stanovištích pořadatelé zapomněli dávat razítka, ale vše bylo v závěru napraveno. Ten, kdo nasbíral aspoň 5 razítek, dostal

v cíli, který byl ve Lhotách u Potštejna, malý dárek.

Na každém stanovišti byla možnost se občerstvit, a to ve formě domácí buchtičky, párku v rohlíku, piva, kávy, čaje, limonády a sladkostí.

Akce se vydařila, jelo cca 40 cyklistů. Každý jel podle svých schopností a dovedností. Musím všechny účastníky pochválit za to, že každý byl bezpečně vybaven, a to hlavně cyklistickou helmou. Všichni se chovali slušně a nikomu se nic nestalo – platilo pravidlo šťastného návratu.

Děkuji všem, kteří se na celé akci ve svém volném čase podíleli. Už se těšíme na další ročník této vydařené akce a ujetých kilometrů bez nehod.

Za DSO Brodec Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

Z HISTORIE

MARNÉ POKUSY O TĚŽBU HNĚDÉHO UHLÍ NEDALEKO BOROVNICE

O tom, že se v blízkém okolí Borovnice na počátku 20. století uskutečnila řada pokusů o dolování uhlí, dnes málokdo ví. A přitom se o to před více než 100 lety pokoušelo několik lidí s vidinou zbohatnutí. Výsledek byl ale přesně opačný – dluhy a finanční problémy. Jde především o pokusy sedláka **Jana Pupse** (*1845 †1924) z **Vrbice**. O těžbu uhlí se aktivně začal zajímat až na tehdejší dobu v pokročilém věku 55 let. V letech 1901 a 1902 požádal o dvě kutací povolení s optimistickou představou, že právě v jeho lese se nachází bohaté uhelné ložisko. Pozval odborníky, kteří mu sdělili, že uhlí tu skutečně je. Nemohl tušit, že ho bude velmi málo... Podrobný průzkum by však byl příliš drahý, a proto rolník Pups kutal metodou pokus-omyl.

Příjemné představy o zbohatnutí prostřednictvím těžby uhlí měli i **další prospektori**. Už v roce 1901 požádal o povolení geologického průzkumu podnikatel **Josef Sokol**. Téhož roku podal stejnou žádost obchodník **František Vojtíšek** působící v kosotelecké čtvrti Skála, jenž později žádal dokonce o dalších osm povolení ke kutání. Roku 1902 žádal o dvě desítky kutacích povolení **Josef Viktorín** z Mělníka, který v hornictví již nějakou dobu podnikal.

Vraťme se k Janu Pupsovi. Když byla šachta hluboká 8 metrů, spojil se kvůli financím s výše uvedeným Františkem Vojtíškem, který kopal i v jiných místech v okolí Vrbice. Dostali se až do hloubky cca 50 metrů. Peníze jim však došly, a tak oba nadšenci přibrali dalšího společníka, jakéhosi Vorlického, který prý zbohatl v Americe. V hloubce asi 30 metrů byla uhelná slojka o mocnosti pouhé 3 centimetry. Tu se rozhodli prozkoumat štolou vedenou asi do vzdálenosti 15 metrů. Bylo to však marné. Vyhlobená **šachta** měla půdorys 3x2 metry, pracovali tu tři najatí dělníci, přičemž jeden z nich měl jako horník zkušenosti z Ostravska. Nad šachticí byla dřevěná stříška ozdobená nápisem „Zdař Bůh!“

Neúspěch s ražením štoly ukončil tyto těžební pokusy. Roku 1908 se Jan Pups vzdal práva ke kutání. O dva roky později ale opět požádal o průzkumné a kutací povolení ve Vrbici, ale kvůli dluhům musel své snahy zanechat.

V roce 1910 Jan Pups předal statek synu Josefovi a jako výměnkář si otevřel hostinec, z jehož výtěžku hodlal patrně financovat další kutání uhlí. Hloubení šachty ho ale přivedlo na mizinu. Ještě v roce 1920 však provozoval pohostinství.

Po vzniku Československa se Jan Pups naposledy pokusil uskutečnit svůj sen. V dubnu 1919 získal kutací právo s platností dva roky. Už v květnu 1919 začal v lese nad osadou Vyhnánov kopat syn Josef, ale opět marně.

Padesát metrů hluboká šachta dolu mezi Vrbicí a Vyhnánovem je dnes zasypaná a v terénu málo patrná.

Charakteristika lokality

Kraj: Královéhradecký kraj

Okres(y): Rychnov nad Kněžnou

Katastrální území: Vrbice u Kostelce nad Orlicí

Mapové listy: 1413, 14134

Geologická správní oblast: Česká křídová pánev – východočeská a západomoravská křída; chrudimská křída; králický příkop; polická pánev

Lokalizace: 1,5 km jižně od Doudleb nad Orlicí, mezi osadami Vrbice a Vyhnánov.

Opuštěné místo těžby leží na okraji lesa (414 m n. m.) cca 80 m jv. od samoty Sádka.

Přístup k lokalitě: - bez omezení – autem přístupná bez zákazu vjezdu (v dosahu 250 m)

Charakteristika objektu: Vpravo několik metrů od bývalé šachty je zřetelný zarovnaný povrch tehdejšího odvalu, kde lze dosud najít úlomky cenomanského vápnitého pískovce a hojně našedlého jílovce s proplásky uhlí.

Technický objekt: jáma (šachta), odval (halda) <http://lokality.geology.cz/3913#>

Zdroje: <http://lokality.geology.cz/3913#> (Zemánková T., Pokorný R. 2016, Kukul Z. 2017) Martinec, P.: Uhelne slojky cenomanského uhlí na vrcholu potštejské antiklinály ve východních Čechách, in Sborník 7. česko-polské konference „Geologie uhelných pánví“, Documenta Geonica 2009/2, s. 155-157

Zemánková, T., Pokorný R.: Historie těžby uhlí ve Vrbici u Doudleb nad Orlicí, in Orlické hory a Podorlicko 22/1–2, 2015, MGOH Rychnov n. Kn., s. 239-252, námi použité foto vrbického dolu z r. 1901 – s. 243

PaedDr. Ladislav Miček, fotografie na straně 2 obálky.

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají **každou 2. a 4. neděli** v měsíci.

Mše se budou konat 13. a 27. listopadu ve 14:30 hodin.

HŘBITOV

Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období** otevřeny **od 8:00 do 16:00 hodin**, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsanych nádob. Děkujeme.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: brodik@borovnice.info

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: 493 815 763, 734 559 876, www.Borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

Informace pro občany

V rámci úspory elektrické energie se bude od listopadu 2022 zhasínat veřejné osvětlení ve všech částech obce Borovnice – Přestavky – Rájec – Homole ve 22:00 hodin.

Děkujeme za pochopení.

SOUHRN USNESENÍ Z USTAVUJÍCÍHO VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE KONANÉHO DNE 20. 10. 2022

Zastupitelstvo obce Borovnice na ustavujícím veřejném zasedání projednalo jednotlivé body programu s tímto výsledkem:

Zastupitelstvo obce Borovnice schvaluje:

- zapisovatelem pana Ing. Libora Provazníka a ověřovateli zápisu paní Jiřinu Pohlovou a pana Jaroslava Lédra
- zastupitelstvo schvaluje program ustavujícího zasedání
- zastupitelstvo schvaluje zvolení jednoho místostarosty
- v souladu s § 84 odst. 2 písm. k) zákona o obcích určuje, že pro výkon funkce starosty obce bude člen zastupitelstva uvolněn
- veřejné hlasování volby starosty a místostarosty postupem uvedeným předstávajícím
- zastupitelstvo schvaluje starostkou paní Soňu Rojkovou
- zastupitelstvo schvaluje místostarostou pana Ing. Libora Provazníka
- finanční výbor a kontrolní výbor. Oba výbory budou tříčlenné.
- zastupitelstvo schvaluje předsedou finančního výboru pana Jaroslava Lédra
- zastupitelstvo schvaluje předsedou kontrolního výboru pana Lukáše Bečičku
- zastupitelstvo schvaluje členy finančního výboru pana Jana Jirouška a Leoše Matějuse
- zastupitelstvo schvaluje členy kontrolního výboru pana Vladimíra Řeháka a pana Martina Kaplana
- zastupitelstvo schvaluje předsedou sociálního a kulturního výboru pana Jiřího Černého
- v souladu s § 72 odst. 2 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanoví odměnu za výkon funkce neuvolněného místostarosty člena zastupitelstva obce ve výši 3 980 Kč, předsedy výboru zastupitelstva ve výši 1 491 Kč, člena výboru zastupitelstva 745 Kč a člena zastupitelstva 372 Kč hrubého za měsíc. Odměna bude poskytována ode dne přijetí tohoto usnesení.
- schvaluje případné uzavření dohod o provedení práce pro tyto členy zastupitelstva: Jiří Černý, Lukáš Bečička, Jaroslav Lédr, Soňa Rojková, Libor Provazník. Dohody lze uzavírat v průběhu celého volebního období.
- zastupitelstvo obce Borovnice schvaluje paní Soňu Rojkovou jako určeného zastupitele ve věcech územního plánu a jeho změn.
- zastupitelstvo obce Borovnice schvaluje zprávu o uplatňování územního plánu Borovnice č. 2 (za období 05/2018 – 07/2022) podle § 47 odst. 5) a § 55 odst. 1) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon).

Zastupitelstvo obce Borovnice neschvaluje:

- zastupitelstvo neschvaluje v souladu s § 84 odst. 2 písm. k) zákona o obcích, že pro výkon funkce starosty obce bude člen zastupitelstva neuvolněn
- zastupitelstvo neschvaluje starostou pana Martina Urbance
- zastupitelstvo neschvaluje místostarostou pana Tomáše Koleča
- zastupitelstvo neschvaluje předsedu finančního výboru pana Josefa Dvořáčka
- zastupitelstvo neschvaluje předsedu kontrolního výboru pana Martina Urbance
- zastupitelstvo neschvaluje členy finančního výboru paní Jiřinu Pohlovou a pana Josefa Dvořáčka
- zastupitelstvo neschvaluje členy kontrolního výboru pana Tomáše Koleča a pana Martina Urbance

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:

- Složení slibu všech členů zastupitelstva obce podle §69 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:

- starostku obce uzavřením schválených zpráv spojené s územním plánem
Jaroslav Lédr, ověřovatel, Jiřina Pohlová, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojčková, starostka obce

Občanské sdružení Diakonie Broumov vyhláší

SBÍRKU POUŽITÉHO OŠACENÍ

Letního a zimního oblečení (dámské, pánské, dětské)

Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon

Látky (minimálně 1m, prosíme nedávejte nám odřezky a zbytky látek)

Domácí potřeby – nádobí bílé i černé, skleničky – vše nepoškozené

Vatované a péřové přikrývky, polštáře a deky

Obuv – veškerou nepoškozenou

Hračky – nepoškozené a kompletní

Věci, které vzít nemůžeme: televize, počítače a jinou elektroniku, matrace, koberce – z ekologických důvodů

nábytek, jízdní kola a dětské kočárky – ty se transportem znehodnotí znečištěný a vlhký textil

Sbírka se uskuteční:

V měsíci listopadu 2022 v době úředních hodin od 9.00 do 17.00 hodin.

V budově obecního úřadu v Borovnici.

Věci prosíme zabalené do igelitových pytlů či krabic, aby se nepoškodily transportem.

Děkujeme za Vaši pomoc.

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2022
ordinační hodiny: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin**

05. 11.	MUDr. Valešová Pavla Pulická 99, Dobruška	494 622 114
06. 11.	MUDr. Sudová Simona - MUDr. Simona Sudová, s.r.o. - Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 031
12. 11.	MDDr. Zdráhal Zdeněk Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí	721 460 150
13. 11.	MUDr. Bahník František - Bahník Dent, s.r.o. Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí	494 323 152
17. 11.	MUDr. Beránek Jan - JB DENT, s.r.o. Komenského 828, Týniště nad Orlicí	494 371 088
19. 11.	MUDr. Bergmanová Dita Záhumská 445, České Meziříčí	734 324 600
20. 11.	MDDr. Borůvková Veronika - MUDr. Pavla Valešová Pulická 99, Dobruška	494 622 114
26. 11.	MDDr. Grymová Natalie - DekaDent, s.r.o. Kvasiny 145	771 155 445
27. 11.	MUDr. Handl Jindřich Panská 24, Rychnov nad Kněžnou	494 531 955
03. 12.	MDDr. Handl Jindřich - SJH Stomatologie, s.r.o. U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
04. 12.	MDDr. Handl Kapoňková Simona - SJH Stomatologie, s.r.o. U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
10. 12.	MDDr. Hanzík Kevin - FSmile, s.r.o. Tyršova 515, Opočno	777 667 353
11. 12.	MDDr. Havlíček Ondřej - DekaDent, s.r.o. Kvasiny 145	771 155 445

**Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155**

SÁZÍME STROMY

V roce 2021 proběhla první výsadba ovocných stromů v k.ú. Rájec, konkrétně se tak stalo ve směru z Přestavlk na Chleny. Tuto ovocnou alej se nepodařilo vysázet celou, protože bylo málo ovocných stromů. Letos máme přislíbeno více stromů, a proto bychom alej měli dosázet s využitím 30 ks stromů.

Dalších přislíbených 100 ks ovocných stromů je naplánováno vysázet v k.ú. Borovnice u Potštejna, a to z Borovnice na Kluč. Díry pro stromy budou předem vykopané, abychom neměli tolik práce s kopáním. Zálivka bude také zajištěna.

Výsadba těchto stromů by měla proběhnout **o víkendu 12.-13. listopadu 2022 od 9:00 hodin.**

Stromky, pletivo, kůly a hnojivo zajistí pan Jakub Sobotka z organizace Sázíme stromy. Tímto zveme občany, kteří si chtějí vysadit ovocný strom, aby **přišli v 9:00 hodin** na ukázkou výsadby stromu z Přestavlk na Chleny na dovysazení aleje.

S sebou vezměte pracovní rukavice, rýč, palici na kůly, nůžky na plech (pletivo), nůžky na stromy, kovové hrábě, pohodlné pracovní boty, teplé oblečení a dobrou náladu.

Doufejme, že nám bude přát slunečné počasí, jako tomu bylo loni. Občerstvení zajistíme na dobu kolem poledne. V případě nejasností volejte na telefon 734 559 876 obec Borovnice.

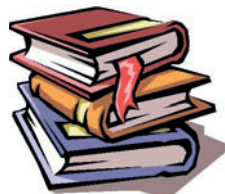
Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

KNIHOVNA BOROVNICE

MILÉ ČTENÁŘKY A ČTENÁŘI,

máme tu podzim a s ním i delší večery, kdy bude více času na čtení. Přijďte si do naší knihovny vypůjčit něco hezkého ke čtení nebo jen posedět a popovídat si.

Výpůjční dny v listopadu budou tři, a to v úterý 1. 11., 15. 11. a 29. 11. 2022, vždy od 15 do 17 hodin.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Knihovnice Helena Jiroušková

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

V listopadu ovocnářská sezóna v sadech i zahradách pomalu končí a stromy jsou zahaleny do barev podzimu. Veškerá úroda ze stromů by již měla být sklizena, zpracována či uskladněna.

Z kraje měsíce **ještě dokončujeme započaté práce z října**, zaměřujeme se na nákup a **výsadbu nových keřů a stromků**. Začalo období, kdy se zahrada pomalu ukládá k zimnímu spánku.

Je vhodné si připomenout, že **okrasné trávy a choulostivé trvalky na podzim nestříháme**. Usychající listy chrání rostlinu před mrazy.

Důslednou **ochranu proti vymrznutí** potřebují **venkovní celoročně osázené nádoby**. Na zahradě je můžeme zapustit do země. Na balkónech a venkovních přístřeších je obalujeme izolačním materiálem.

Nastává období, kdy **ve vegetačním klidu lze kácet dřeviny**.

Stále je ještě vhodná doba na **výsadbu záhonových růží**. Před příchodem zimy bychom měli zabezpečit růže tak, aby je nepoškodily zimní mrazy. Keřové růže bychom měli obrýt, ke kořenům přihnout zeminu a přikrýt chvojí. U stromkových růží nejprve stáhneme korunku motouzem, pak rostlinu opatrně ohneme, přichytíme k zemi nějakým háčkem či jiným vhodným předmětem, zahrneme zeminou a zakryjeme chvojí. Koruny starších rostlin, které bychom mohli ohnutím zlomit, zkrátíme a včetně kmínku obalíme několika vrstvami netkané folie, pytloviny apod.

Probíhá období „dormance“, tedy jakési období spánku, proto do dřevin vůbec neřežeme. Výjimkou jsou pouze vyrovnávací řezy listnatých dřevin po výsadbě tak, abychom vyrovnali nadzemní část s podzemní. U záhonku, kde máme jen několik choulostivých dřevin, můžeme kolem připravit jednoduchou konstrukci (plůtek) z prutů apod. kterou v případě hrozících silnějších mrazů vyplníme z části suchým listím. Pyramidní kultivary některých jehličnanů je třeba před zimou svázat, aby se pod případným nápořem zvláště mokrého

sněhu i větru nerozklesly či nepolámaly. Pokud k tomu dojde, jen těžko se vracejí do původního tvaru.

Co je také třeba vědět o půdě. Současné průzkumy potvrzují, že je mnohem rychlejší tempo zhoršování kvality půdy, její úbytek a vyčerpanost, nežli obnova a regenerace. Na rozlehlých zemědělských plochách se jedná o velký globální problém. Malé zahrádky jsou pro zahradničení výhodou. Dobrá úrodná zemina by měla mít **dostatečný podíl organické hmoty**, ve které je obsažena i voda, ale především je nutné zamezit odplavování půdy i odvanutí silnými větry. Oproti slunečnému úpalu v létě, působí průvan ve všech ročních obdobích. Podílí se na přílišném vysychání povrchových vrstev půdy i na kvalitě čerstvě vysázených rostlin, kde můžeme uplatnit různé mulčování, nastýlání, nebo terasování.

Zdravá půda obsahuje také mnoho druhů živočichů. Některé skupiny těchto živočichů snášejí silné mrazy, jiné zase vysoké teploty. Tvoří mezi sebou navzájem složité potravinové řetězce a silně urychlující rozklad biomasy. Kromě toho svým přemísťováním vytváří malé chodbičky, a tím významně ovlivňují provzdušňování i propustnost pro vodu. Není to tak dlouho, co jsme sklízeli letošní úrodu a měli jsme jako jiné roky, ale možná o něco více, k tomu nezvané pomocníky (vosy i ostatní hmyz). U zeleniny a bramborů působili jiní narušitelé (mandelinky, slimáci, housenky, molice aj.). Někde ještě sklízíme zbytky zeleniny až na mrazuvzdorné druhy. Podzim je také vhodným termínem pro **vápnění půd**, kterým se udržuje pH v optimálním rozmezí. Zelenině vyhovuje neutrální půdní reakce. Pro vápnění zeleninové zahrádky jsou vhodné mleté vápence, pouze na těžších půdách používáme pálené vápno. Vyvarujte se vápnění při současné aplikaci statkových hnojiv, docházelo by ke ztrátám dusíku v půdě.

Také letošní **úroda vlašských ořechů** svojí štedrostí mnohde překvapila. Ale na některých odrůdách v určitých lokalitách byly znát i negativní jevy. Hlavně se jednalo o napadení plodů nově se objevující **vrtulí ořechovou** (*Rhagoletis completa*). Tento škůdce začal v našich podmínkách působit v posledních letech, kdy k nám byl zavlečen. Ještě na zelené slupce ořechu se začíná projevovat černá skvrnitost a vniká přes skořápku až do jádra. To je pak nepoužitelné. Takto zasažené plody i větvičky se musí spálit, ne dávat do kompostu apod. Konkrétní postřiky na to neexistují, zkoušejí se jen návnadní a spíše se osvědčují zavěšené lepkové žluté desky k odchytu mušek tohoto škůdce.

Podzimní výsevy kořenové zeleniny (mrkve, petržele) jsou alternativou jarního setí, vyséváme tak pozdě, jak to jde, aby začaly klíčit až v brzkém jaru – o tom jsme psali již dříve.

S výsadbou česneku nespěcháme. A protože začíná být větší zájem o jeho pěstování, uvedeme **základní informace**. Vzhledem k ochraně před fuzárií, ale i pro omezení jarního vymrzání je lépe posunout výsadbu co možná nejdéle. Nesázejte na záhonky, na kterých jste pěstovali cibulovou zeleninu. **Česnek je náročný na živiny** a záhon pod něj můžeme přihnojit dobře rozloženým kompostem. Dřívější

teorie, že ho lze pěstovat na kamenitých a chudších půdách je mylná. Takto sice pěstovat můžete, ale pak je třeba se spokojit s nízkým výnosem, malými paličkami včetně náchylností na choroby. Při pěstování česneku je třeba vzít v úvahu delší vegetační dobu hlavně u ozimých odrůd. Dostatek půdní vlhkosti je žádoucí do poloviny června. Potom vyhovuje česneku sušší období. Je to právě období, kdy česnek ukončuje svůj růst a kdy se rozhoduje o jeho dobrém dozrání a zdravotním stavu. To také záleží na vybrané lokalitě. Pro pěstování vybíráme humózní hlinité dobře provzdušněné půdy. Zrytí před výsadbou uskutečňujeme dopředu, aby se půda přiměřeně slehla. V řazení po sobě či jiných cibulovinách se doporučuje minimálně 5 až 6letý interval. Ale ani toto nemusí být zárukou pro vyloučení nebezpečí poškození porostu půdními patogeny či škůdci. Tyto zásady postupu se na malých zahrádkách obtížně uskutečňují, proto je nutné **sázet zdravou sadbu** a věnovat ošetřování maximální péči a v případě zavlečení nákazy raději několik sezón vynechat. Vzhledem k tomu, že česnek se množí zásadně jen vegetativně, je velice často zamořován některými virovými chorobami. Mimo vegetační dobu viry přežívají na stroužcích a pacibulkách. Za vegetace jsou viry rozšiřovány mšicemi i jinými druhy hmyzu a toto vše ovlivňuje výnos a zdravotní stav. Protože pacibulky nejsou generativní orgány (semena), ale vegetativní, pěstování z pacibulek k ozdravení česneku nevede. Během vegetace je potřebná i dodávka živin a musíme brát zřetel na druh půdy a zásobu živin. Za vegetace **můžeme přihnout Cereritem, síranem draselným i ledkem vápenatým**. K zasychání špiček listů u česneku dochází v případech, že se rostliny nedokáží vyrovnat se vzniklou nerovnováhou mezi kořínky a nadzemní hmotou. Příčinou může být např. přílišné sucho, nebo zase mimořádné mokro, utváření půdního škraloupu a nedostatečný přístup vzduchu. Jakékoliv postřiky jsou v tomto případě zcela bezpředmětné. Česnekové stroužky jsou také velice náchylné na otluky, ke kterým může docházet buď při sklizni, nebo při následné manipulaci. **Před výsadbou** je vhodné **stroužky mořit** v některém sirnatém přípravku. To ale těsně před výsadbou, ne ho mít namořený několik dnů předem. Jinak je dobré vědět, že jakékoliv moření česneku proti bílé hnilobě je neúčinné. Proto takový důraz na zdravou sadbu, nyní je již dostatečný sortiment certifikovaných odrůd.

Ve dnech 6. až 9. října se v Častolovicích konala podzimní výstava ovoce, zeleniny, květin a různých ukázek a výrobků. Toto bylo připravováno s vypětím a pečlivostí všech, kteří se na tom podíleli. Zahrádkáři nejen za sebe, ale i ze svého okolí vystavovali výpěstky a také je vkusně naaranžovali. **I naše základní organizace Chleny se podílela svou expozicí na této výstavě.** Od návštěvníků byl také velký zájem se dozvědět potřebné k pěstování, ošetřování, výživě a ochraně rostlin a k tomu sloužila po všechny dny poradenská služba. Všem, kdož přispěli svými výpěstky a prací k této vydařené výstavě, bychom chtěli srdečně poděkovat.

Za Český zahrádkářský svaz František Brečťan

Foto vrtule ořechové - <https://izahradkar.cz/casopis-zahradkar/zahradkar/vrtule-orechova-jak-zasahnout-proti-novemu-skudci-oresaku/>

ROK SE VČELAMI – LISTOPAD

Pro včely už není mimo úl kvůli nízkým teplotám prostor. V listopadových dnech se starají jenom o své přežití. Většinu času tráví v zimním chomáči a posouvají se za zásobami. Už nestačí jenom krátkodobé oteplení k tomu, aby vylétly a vyprázdnily si výkalové vaky. Vnitřek úlu se pro prolet musí více vyhřát. Tomu brání konstrukce úlu a zateplení, které se používá u většiny úlů na stanovištích v naší nadmořské výšce. Výhodou zateplených úlů je menší spotřeba zásob, protože včely nepotřebují vydat tolik energie na udržení požadované teploty uvnitř chomáče. Je potřeba včelstva co nejméně rušit, udělat jim tepelnou pohodu a snažit se zabránit vniknutí drobných hlodavců do úlu.

do úlu. Mladý rejsek je schopen protáhnout se nízkou škvírou česnového vlezu. Nebezpečný je i vítr a neupevněné části na úlu a okolo. Včelstva jsou rušena větviemi, které mlátí do úlu nebo třeba krycím plechem, který vítr rozkmitá. V tomto období se do úlů snaží dostat i různé datlovité ptáci, kteří se snaží proklovat do úlu přes stěnu. Na Slovensku by to mohl být i medvěd.

Včelař se věnuje posledním léčebným zásahům. Léčení v chladném období roku má největší účinnost, protože matka omezila kladení a roztoč *Varroa Destructor* se nemá kde množit. Právě na včelích larvách se roztoč vyvíjí. Samičky roztoče si vybírají přednostně larvy trubčího plodu, protože trubci mají nejdelší vývojové stadium a roztoč opouští buňku dospělejší. Při teplotách pod 10 °C je léčivo ke včelám distribuováno ve formě aerosolu, tedy par prosycených léčivem, který se lépe dostane dovnitř chomáče a zlikviduje roztoče, kteří hodují na včelách.

Další prací včelaře je shánění finančních prostředků na další sezónu. Jsou to zejména žádosti o finanční podporu od obcí a dotace ze Státního zemědělského fondu. Také na studium odborné literatury a časopisů je více času. S prací včelařů je možné se setkat na různých včelařských nebo zahrádkářských výstavách, na které včelaři přispívají.

Petr Dubský, předseda ZO ČSV Chleny

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ROZLOUČENÍ

V měsíci říjnu nás opustila
paní **Marie Ješinová** z Přestavlky č. 30.

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Sociální a kulturní výbor

UPOZORNĚNÍ

**Obec Borovnice přijme zaměstnance na dobu
po dobu pracovní neschopnosti obecního zaměstnance.**

Jedná se o údržbu veřejné zeleně pro obce Borovnice, Přestavlk, Rájec.

Tímto žádá obec Borovnice sbory SDH a občany, aby byli
při údržbě obecní zeleně nápomocni.

Děkujeme za pomoc.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice, T: 734 559 876

FARMÁŘSKÉ TRHY 2022

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLÍČÍ

neděle od 9.00 do 15.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíčky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

13. listopadu (martinské trhy)

11. prosince (vánoční trhy)

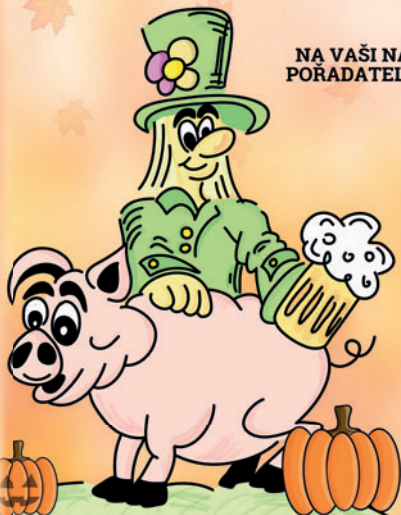
Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

PODZIMNÍ KRCHEBSKÉ
VEPŘOVÉ HODY

v sobotu 5.11.2022 od 11:00 hodin
ve srubu v Brumbárově

**VECHUTNAT SI BUDETE MOCI VŠECHNY
TRADIČNÍ ZABIJAČKOVÉ SPECIALITY!**

NA VAŠI NÁVŠTĚVU SE TĚŠÍ
PORADATELÉ SDH KRCHEBY.

Tradiční rozsvícení stromu v Přestavlkách

*Přijměte pozvání a přijďte strávit společně
předvánoční čas u hezkých písniček a punče.*

*Jako každý rok i letos zahájíme advent rozsvícením
stromu v Přestavlkách na autobusové zastávce.*

V neděli 27. listopadu v 17.00 hod.

Občerstvení zajištěno.

Těšíme se na vás.

SDH Přestavlký

SZeŠ a SOU CHKT

Kostelec nad Orlicí, Komenského 873
tel. 494 323 711 - PSČ 517 41

E-mail: szes@szeskostelec.cz

POŘÁDÁ

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ **V SOBOTU 26. 11. (8.00 - 12.00 hod.)**

Provedeme Vás areálem kostelecké „zemědělkyně“.

**Zveme nejen zájemce o studium,
ale i bývalé studenty a širokou veřejnost.**

Ve školním roce 2023/2024 budou otevřeny tyto obory:

Čtyřleté maturitní:

AGROPODNIKÁNÍ (41-41-M/01)

MECHANIK ELEKTROTECHNIK (26-41-L/01)

Tříleté učební:

ZEMĚDĚLEC – FARMÁŘ (41-51-H/01)

**ELEKTROMECHANIK PRO ZAŘÍZENÍ A PŘÍSTROJE
(26-52/H01)**

Více informací naleznete na našich webových stránkách:

www.szeskostelec.cz

Prohlídku školy je možno dohodnout i individuálně po předchozí telefonické domluvě v pracovních dnech (8.00-16.00 hod.).

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018. Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz.

ZÁŘÍ 2022		
teplota max.	28,1°C	
teplota min.	0,1°C	
průměrná teplota	12,6°C	

Vítr průměr		
Září	1,5 m/s, směr J	

Srážky		
Září	86,4 mm s 14 dny deště	

ŘÍJEN 2022		
teplota max.	21,5°C	
teplota min.	-0,2°C	
průměrná teplota	11,5°C	

Vítr průměr		
Říjen	2 m/s, směr JJV	

Srážky		
Říjen	24,9 mm s 8 dny deště	

SVĚTÝLKOVÁNÍ V BOROVNICI

Dne 29. 10. se uskutečnilo Borovnické světýlkování. Za pěkné účasti dětí i dospělých s lucerničkami a lampiony jsme začali průvod od dolního rybníka k místní hasičské zbrojnici. Zde už na děti čekala strašidelná stezka. Odvážné děti prošly stezku samy, menší děti v doprovodu rodičů. Na konci čekala na každého odměna a občerstvení. Zúčastněným i všem, kteří se podíleli na přípravách, moc děkujeme a těšíme se na další ročník.

SDH Borovnice

Fotografie na straně 4 obálky.

Tradiční světýlkování v Rájci

5. 11. 2022, sraz pod pergolou v 16:45

Program:

- ❖ průvod se světýlky, start v 17:00
- ❖ poté domácí občerstvení u hospody – dýňová polévka, domácí pomazánky a chléb
- ❖ strašidelné masky vítány, překvapení pro děti

Těšíme se na sousedské setkání ☺

Rozsvěcení vánočního stromu

V Borovnici se vánoční strom rozsvítí
o první adventní neděli,
tedy 27. listopadu 2022
od 16 hodin u autobusové zastávky
v Borovnici.

Jako každoročně zde bude připraven
krátký program
a drobné pohoštění.

Srdečně Vás zvou
hasiči z Borovnice.

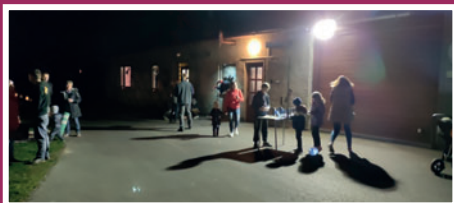
VÁNOČNÍ JARMARK V RÁJCI

V adventním čase se scházíme na vánočním jarmarku
v Rájci. V letošním roce se akce uskuteční v pozdějším
termínu **3. 12. 2022**. Opět se budete moci těšit na ru-
kodělné výrobky místních žen, které bude možné za-
koupit. Zároveň také proběhne rozsvícení vánočního
stroměčku.

Bližší informace budou uveřejněny na obecní vývěsce,
webu obce a na letáčku do schránek místních občanů.

BOROVNICKÉ SVĚTÝLKOVÁNÍ

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 28. 11. 2022.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.